

Η έρευνα στην Πίνδο επιβεβαιώνει για άλλη μια φορά ότι οι παλαιολιθικοί κυνηγοί τροφοσυλλέκτες στην περιοχή αυτή της Ελλάδας προτιμούσαν να μετακινηθούν μέσω παλαιών κοιλάδων απορροής ή αλπικών πλαγιών που το υψόμετρό τους είναι εντυπωσιακό και ξεπερνά πολύ συχνά τα 2.100 μέτρα. Η ανασκαφική έρευνα που έχει προγραμματιστεί για το 2011 στους παραπάνω χώρους αναμένεται να τεκμηριώσει αρχαιολογικά τις δραστηριότητες των ομάδων αυτών με τον εντοπισμό στρωματογραφημένων αρχαιολογικών ακολουθιών.

Από τα πιο σημαντικά και ενδιαφέροντα ευρήματα του 2010 ήταν ο εντοπισμός για πρώτη φορά και μετά από ερευνητικές προσπάθειες πολλών χρόνων, δύο εξαιρετικά πλούσιων ανοικτών παλαιολιθικών εγκαταστάσεων κυνηγών και τροφοσυλλεκτών στην περιοχή σε υψόμετρο πάνω από τα 1700 μ - με επιφανειακά λίθινα ευρήματα που ανέρχονται σε εκατοντάδες σε κάθε μια από αυτές - και οι οποίες χρονολογούνται στη Μέση και Ανώτερη Παλαιολιθική, δηλαδή από το 50.000 και μέχρι τα 12.000 χρόνια πριν από σήμερα. Θα πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι οι αντίστοιχες ορεινές θέσεις με ευρήματα της Μέσης Παλαιολιθικής στη ΝΑ Ευρώπη είναι εξαιρετικά σπάνια και πάντοτε απαντάται σε υψόμετρα κάτω από τα 1.500 μ.

Η γνωστή κορυφογραμμή της Σαμαρίνας, ο ορεινός όγκος 'γκουργκούλια' και τα περάσματα του Σμόλικα σε υψόμετρα πάνω από τα 1700 μ υπήρξαν για άλλη μια χρονιά αντικείμενο πετυχημένων επιφανειακών ερευνών. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε το 2010 στη μελέτη της δυναμικής του περιβάλλοντος και του τοπίου διαχρονικά, σε σχέση με την παρουσία των ορεινών κατασκηνώσεων στην Πίνδο – παλαιολιθικών αλλά και μεταγενέστερων – αλλά και με την κάθε είδους δραστηριότητα στο χώρο και το χρόνο που στη διάρκεια των τελευταίων πενήντα χιλιάδων χρόνων τουλάχιστον μετέτρεψε το φυσικό ορεινό τοπίο της Πίνδου σε ανθρωπογενές. Πρόκειται για μια 'αρχαιολογία' της ορεινής Ελλάδας που μέσα από την πρωτοποριακή έρευνα αυτή του ΑΠΘ στην Πίνδο προσφέρει νέα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία για την τεκμηρίωση και κατανόηση της ανθρώπινης παρουσίας και ιστορίας των ορεινών και αλπικών περιοχών της χώρας.

Το Αρχαιολογικό Πρόγραμμα του Α.Π.Θ. στο ΒΔ ορεινό τμήμα του Ν. Γρεβενών στην Πίνδο και πιο συγκεκριμένα η επιτόπια έρευνα στην περιοχή της Σαμαρίνας συνεχίστηκε και το 2010, με χρηματοδότηση από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Γρεβενών. Οι επιστημονικοί στόχοι του ήταν η συνέχιση της αρχαιολογικής επιφανειακής έρευνας που ξεκίνησε το 2003 σε συγκεκριμένες περιοχές ιδιαίτερα πλούσιες σε εγκαταστάσεις της Μέσης Παλαιολιθικής που χρονολογούνται πριν 50.000 χρόνια και σηματοδοτούν την παρουσία των τελευταίων κυνηγετικών ομάδων Νεάντερταλ στη Νότια Βαλκανική ίσως λίγο πριν την άφιξη των πρώτων ανατομικά μοντέρνων ανθρώπων (*homo sapiens sapiens*).

Πηγή: Αγγελιοφόρος